

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/424/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219205084
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1219205084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakvárovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. V. XXXX/XX, A., zastúpená V.. Z. Sojkovou, advokátkou so sídlom Rybníčná 40, Bratislava, IČO: 42 356 725, a otec - Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, zastúpený JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 23.6.2021, č.k. 27P/142/2019-242, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 19.10.2021, č.k. 27P/142/2019-275, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutých výrokoch III., IV. a v závislom výroku VI. **p o t v r d z u j e.**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí:

- zveril maloletú Emu Šingliarovú, nar. 23.10.2012 do osobnej starostlivosti matke (výrok I.),

- upravil styk otca s maloletou v bežnom školskom roku, s výnimkou sviatkov a školských prázdnin, každý páry týždeň od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a počas sviatkov a školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky nasledovne: počas letných školských prázdnin každý kalendárny rok od 15.07. od 10.00 hod. do 31.07. do 17.00 hod. a od 15.08. od 10.00 hod. do 31.08. do 17.00 hod.; počas vianočných školských prázdnin v každom nepárnom kalendárnom roku od 25.12. od 10.00 hod. do 30.12. do 10.00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od 24.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 10.00 hod. a od 31.12. od 10.00 hod. do 04.01. nasledujúceho roka do 10.00 hod.; počas jarných školských prázdnin v každom párnom kalendárnom roku od soboty predchádzajúcej prvému dňu jarných prázdnin od 10.00 hod. do nedele predchádzajúcej prvému dňu vyučovania po jarných prázdninách do 17.00 hod.; počas veľkonočných sviatkov v každom nepárnom kalendárnom roku od stredy od 17.00 hod. do soboty do 17.00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od veľkonočnej nedele od 10.00 hod. do utorka nasledujúceho týždňa do 17.00 hod.; s tým, že miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa bude miesto bydliska matky, pričom matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovený čas otcovi odovzdať (výrok II.),

- otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 200 eur mesačne, počnúc dňom 20.9.2019, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky (výrok III.),

- zročné výživné na maloletú za obdobie od 20.9.2019 do 30.6.2021 vo výške 1 693 eur otcovi uložil zaplatiť k rukám matky do 30 dní od doručenia rozsudku (výrok IV.),

- obidvoch rodičov oprávnil maloletú zastupovať a spravovať jej majetok (výrok V.),

- žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok VI.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 28 ods. 1, 2, 3, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, § 65 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), keď vychádzajúc zo zistených okolností, prihliadajúc na stanovisko kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že otcom navrhovaná autoritatívna úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej je dôvodná, keďže rodičia doposiaľ neboli schopní uzavrieť rodičovskú dohodu. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že ku dňu podania návrhu rodičia nežili po dobu siedmych rokov v spoločnej domácnosti (v čase ich rozchodu mala maloletá dva mesiace) a od tejto doby zabezpečuje nepretržitú starostlivosť o maloletú matka, pričom otec sa s maloletou stretáva vo vymedzené dni (tento rozsah styku otec nepovažuje za dostatočný) a od jej narodenia si plnil vyživovaciu povinnosť k nej pravidelnými platbami vo výške 100 eur mesačne s tým, že neodkladným opatrením (uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.12.2020, č.k. 27P/142/2019-12, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.03.2021, č.k. 11CoP/11/2021-96) mu bola uložená povinnosť platiť na maloletú výživné vo výške 150 eur mesačne. Zo zhodného tvrdenia rodičov zistil, že otec od septembra 2019 do marca 2020 platil maloletej tanečnú sumou 20 eur mesačne nad rámec uvedeného výživného. Konštatoval, že matka s obsahom prvotného návrhu otca súhlasila (s výnimkou úpravy styku otca s maloletou počas letných prázdnin), avšak po zmene návrhu otca v tom smere, že žiadal o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, už bolo stanovisko matky negatívne. Súd prvej inštancie sa vzhľadom na vykonané dokazovanie nestotožnil s názorom otca, že je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Po zistení názoru maloletej dospel k záveru, že je v jej záujme, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá zabezpečuje nepretržitú starostlivosť o maloletú od jej narodenia a pokračuje v nej aj po tom, čo otec opustil spoločnú domácnosť. V súvislosti s otázkou záujmu maloletej zdôraznil, že maloletá by mala vyrastať v atmosfére porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jej výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jej osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli súčasne rešpektované jej práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch, a teda v danom prípade je v záujme maloletej, aby osobnú starostlivosť o ňu vykonávala matka, čo však nevyklučuje, že maloletá časom nevyjadrí želanie tráviť rovnaký čas u každého z rodičov. Pokiaľ ide o otcom pôvodne navrhované výživné vo výške 100 eur, súd prvej inštancie ho nepovažoval za primerané veku maloletej, jej potrebám ani osobným a majetkovým pomerom rodičov. Prihliadol pritom na výšku príjmu obidvoch rodičov, ako aj na skutočnosť, že otec má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, ktoré sa mu so súčasnou manželkou narodilo v roku 2017. Zohľadnil tiež skutočnosť, že matka dlhodobo nepracuje a pôsobí ako konateľka obchodnej spoločnosti W. s.r.o. (jej jediným spoločníkom je brat matky), z ktorej funkcie nemá žiadny príjem, pričom jediný príjem vo výške cca 70 eur mesačne matka dosahuje na základe dohody o vykonaní práce pre rovnakú spoločnosť. Dané konanie matky označil za nezodpovedné, keď ide o ženu v produktívnom veku bez vážnych ochorení, ktorá sa môže kedykoľvek zamestnať a zabezpečiť si vlastný zdroj príjmu. Za špekulatívne tiež považoval, že matka darovala svoj trojizbový byt bratovi, ktorý jej na druhej strane daroval sumu 100 000 eur na kúpu záhradnej chatky v Podunajských A.. Vzhľadom na uvedené vyhádžal z potenciality príjmu matky. Mal za to, že s povinnosťou rodičov vynaložiť všetko potrebné úsilie na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného a duševného rozvoja sa nezhoduje, ak niektorý z rodičov vystupuje ako konateľ obchodnej spoločnosti bez nároku na odmenu, resp. poberá mesačný príjem vo výške 70 eur. Dospel k záveru, že matka je vzhľadom na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery schopná pokryť finančné potreby maloletej do výšky 200 eur rovnako ako otec. Výživné určené vo výške 200 eur považoval za primerané zárobkovým možnostiam a schopnostiam obidvoch rodičov, pričom maloletá je vo veku 8 rokov, keď už iba osobná starostlivosť nepostačuje na pokrytie jej potrieb, a preto sa obaja rodičia, t.j. aj matka, majú podieľať na výchove maloletej aj finančne. Konštatoval, že matka má okrem bežných výdavkov maloletej primeraných jej veku zvýšené výdaje na kúpeľné liečenie, ktoré maloletá absolvuje jedenkrát ročne. Prihliadol tiež na výdavky maloletej na výučbu anglického jazyka vo výške 330 eur ročne (27 eur mesačne) a poplatok za tanečnú vo výške 22 eur mesačne. Pokiaľ ide o zdravotný stav maloletej zistil, že maloletá ma oslabenú

imunitu, z ktorého dôvodu navštevuje každoročne kúpele, okrem toho trpí alopeciou (toto ochorenie nie je liečiteľné) a v zmysle predloženej správy z nefrologickej ambulancie prekonala zápal močových ciest, čo možno považovať za bežné ochorenie. Vyživovaciu povinnosť otca k maloletej určil počnúc dňom podania návrhu, čím otcovi vzniklo zročné výživné v celkovej výške 1.693 eur za obdobie od 20.09.2019 do 30.06.2021, v ktorej sume zohľadnil platby otca za tanečnú vo výške 140 eur (20 eur mesačne od septembra 2020 do marca 2021), ako aj platby výživného, ktoré otec realizoval vo výške 100 eur mesačne a od marca 2021 vo výške 150 eur mesačne v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. O zastupovaní a správe majetku maloletej rozhodol tak, že obidvaja rodičia budú oprávnení na tieto úkony, keďže zastupovanie dieťaťa navonok je právo konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov rozhodovať o dieťati. Zdôraznil, že v bežných veciach maloletej môžu rodičia rozhodovať v zásade samostatne, pričom správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami, ktoré právo patrí obidvom rodičom. Vo vzťahu k úprave styku otec deklaroval dlhodobý problém sa s matkou dohodnúť na jeho stretávaní sa s maloletou počas sviatkov a prázdnin, čomu nasvedčovali aj dva návrhy otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sa domáhal úpravy styku s maloletou počas vianočných sviatkov v roku 2020 a letných prázdnin v roku 2021. Zo zisteného skutkového stavu, ako aj z výpovede maloletej vyplynulo, že jej vzťah otcom ani schopnosť otca postarať sa o ňu nie je prekážkou, aby u otca trávila čas aj počas prázdnin a sviatkov. Súd prvej inštancie považoval za pochopiteľné, že otec túži zažiť so svojou dcérou aj výnimočné dni sviatkov a prázdnin a nemožno od neho spravodlivo žiadať, aby sa každoročne s matkou dohadoval, či maloletú môže mať vo svojej domácnosti počas sviatkov. Podotkol, že otec má novú rodinu, a preto je žiaduce, aby sa pomery v rodine stabilizovali a aby si aj otec mohol svoje záležitosti (aj pracovné) zadeliť tak, aby sa mohol maloletej plnohodnotne venovať a pripraviť jej adekvátny program. Na strane druhej je aj v záujme maloletej, aby mala zabezpečené stabilné výchovné prostredie a pevne stanovený režim stretávania sa s otcom, keďže je už vo veku 8 rokov, v ktorom si uvedomuje tieto okolnosti a aj ona samotná sa môže na stretnutie s otcom pripraviť a podieľať sa na príprave ich spoločného programu. Tvrdenie matky, že sa otec v minulosti nedomáhal styku s maloletou počas sviatkov, súd prvej inštancie nevyhodnotil ako dôvod, pre ktorý by sa otec nemohol takejto úpravy domáhať teraz. Mal za to, že je v záujme maloletej, aby v jej blízkosti zostali obaja rodičia s čo najintenzívnejším pozitívnym vzťahom k nej, o čo sa musia pričiniť aj rodičia, pričom maloletá deklarovala, že má obidvoch rodičov rovnako rada. Zdôraznil, že v danom prípade je úlohou matky, aby nevytvárala prekážky v stretávaní sa maloletej s otcom, ale ho čo možno najviac podporovala a rovnako je úlohou otca, aby s maloletou netrúvil čas iba zábavou ale i povinnosťami, predovšetkým jej prípravou do školy aj v čase ich styku posledné týždne v auguste. Otcovi pritom nič nebráni, aby navštívil školu maloletej, vyžiadal si prístupové hesla k internetovej žiackej knižke a požiadal triednu učiteľku o podávanie správ o maloletej vo forme e-mailu, prípadne aby navštevoval rodičovské združenia.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. C.m.p.

4. Proti výrokom III. a IV. rozhodnutia podal v zákonnej lehote odvolanie otec namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „C.s.p.“; § 62 ods. 1 C.m.p.). Mal za to, že zročné výživné nebolo súdom prvej inštancie stanovené v súlade s ustanoveniami Zákone o rodine, vychádza z nesprávne a neúplne zisteného skutočného stavu veci a nesprávneho právneho posúdenia, keď v danom prípade neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré opodstatňujú určenie zročného výživného. Vyjadril sa, že od narodenia maloletej si riadne plní svoje rodičovské povinnosti, predovšetkým vyživovaciu povinnosť, ktorú skutočnosť matka nepoprela a aj súd prvej inštancie ju považoval za preukázanú. Tvrdil, že s maloletou má veľmi dobrý vzťah a po celý čas si uvedomoval, že sa jej potreby menia (nástup do školy a pod.), na základe čoho sa vždy spolupodieľal na úhrade zvýšených nákladov na maloletú podľa jej potrieb a veku. Zdôraznil, že návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej podal on samotný a nie matka, z čoho jasne vyplýva, že dôvodom nečinnosti matky spočívajúcej v nepodaní návrhu na určenie vyššieho výživného bola tá skutočnosť, že na výživu maloletej riadne po celý čas prispieval sumou 100 eur a súčasne podľa potreby pokrýval jej ďalšie výdavky. Vzhľadom na uvedené podľa jeho mienky neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by opodstatňovali

určenie zročného výživného na maloletú za obdobie od 20.09.2019 do 30.06.2021, keďže maloletá mala z jeho strany hradené náklady na výživu. Nepopiera pritom skutočnosť, že s vyšším vekom maloletej narastajú aj jej náklady, na základe čoho súhlasí s určením výživného v sume 200 eur mesačne, avšak až od právoplatnosti rozsudku. Otec bol toho názoru, že ho nie je možné zaviazat' na platenie výživného od 20.09.2019, keďže návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností podal on sám a zároveň nenastali dôvody hodné osobitného zreteľa. Súdu prvej inštancie vytkol, že v napadnutom rozsudku rozsiahlejšie neodôvodnil, prečo rozhodol o zročnom výživnom, resp. na základe čoho dospel k názoru, že boli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, keď počas celého konania nemal za sporné plnenie si rodičovských povinností z jeho strany. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že mu uloží povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 200 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, a aby výrok o zročnom výživnom zrušil.

5. Matka v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca poukázala na znenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine z ktorého vyplýva, že zročné výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania bez toho, aby na to existovali dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa musia byť dané výlučne v tom prípade, keď sa určuje zročné výživné na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania. Rozsudok súdu prvej inštancie v otcov napadnutých výrokoch je preto podľa jej názoru plne v súlade s citovaným ustanovením. Tvrdila, že návrh na začatie konania sama nepodala z dôvodu, že sa s otcom ešte pred začatím súdneho konania dohodli na výživnom vo výške 200 eur mesačne. Uviedla, že otec podal svoj návrh bez akéhokoľvek upozornenia potom, ako odsúhlasila všetky jeho návrhy na úpravu jeho styku s maloletou počas prázdnin s výnimkou mesiaca august s tým, že v rozpore s ich dohodou navrhol určiť výživné vo výške 100 eur mesačne. Vyjadrila sa, že až po začatí konania pochopila uvedený neférový krok otca voči nej, a preto počas konania žiadala o určenie výživného, keď suma 100 eur mesačne nepokrývala ani len polovicu jej výdavkov na maloletú, a dokonca bola nútená domáhať sa dočasného určenia výživného formou neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu označila za nepravdivé tvrdenie otca, že bez jeho iniciatívy by bola doposiaľ nečinná pri domáhaní sa vyššieho výživného na maloletú. Poprela tiež, že by otec popri výživnom vo výške 100 eur mesačne pokrýval aj ďalšie výdavky maloletej podľa jej potrieb, pretože, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, otec hradil maloletej len krúžok tanečnej, a to iba niekoľko mesiacov. Mala za to, že výška zročného výživného je zrozumiteľne a určito špecifikovaná v odseku 35 napadnutého rozsudku. Bola presvedčená o tom, že rozsudok súdu prvej inštancie je v otcov napadnutých výrokoch vecne správny, spravodlivý, v súlade so záujmom maloletej, ako aj plne zákonný a žiadala o jeho potvrdenie odvolacím súdom.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca odkázal na svoje vyjadrenie prednesené na pojednávaní uskutočnenom pred súdom prvej inštancie dňa 23.06.2021, v ktorom navrhol určiť výživné vo výške 200 eur mesačne.

7. Otec v písomnom vyjadrení sa k vyjadreniu matky poukázal na skutočnosť, že podanie návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej nepodlieha predchádzajúcemu upovedomeniu a udeleniu súhlasu iného účastníka. Uviedol, že konal v záujme maloletej a z hľadiska istoty sa obrátil na súd. Zdôraznil, že si riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej, čo bolo hlavným dôvodom nepodania návrhu na určenie výživného matkou. Bol toho názoru, že Zákon o rodine explicitne neustanovuje, že súd je povinný určiť výživné ku dňu podania návrhu, ale uvádza len možnosť a najskoršiu dobu k zaviazaniu na platenie výživného. Mal za to, že si riadne plnil svoje povinnosti, maloletá mala v danom čase zabezpečené hradenie opodstatnených nákladov a matka nijakým spôsobom nenavrhovala určenie výživného až do momentu, ako bola oboznámená s jeho návrhom. Z toho vyplýva, že využitie jeho práva podať návrh na súd neznamena automaticky uloženie povinnosti platiť výživné odo dňa podania návrhu za situácie, keď matka bola vo veci nečinná.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 2 ods. 1 C.m.p., § 378 ods. 1, 385 ods. 1, § 219 ods. 1 C.s.p., s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

9. Pokiaľ ide o odvolaní otca napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie o určení výživného pre maloletú a o zročnom výživnom, súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vyvodil z neho správny právny záver a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil, pričom v odvolaní otca neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu, resp. zrušenie rozhodnutia súdu

prvej inštancie v danej časti. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako na správne poukazuje.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Zdôrazňuje, že vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu upravujú ustanovenia § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne u každého z nich, keďže každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, poskytovaním vecných plnení, napr. bývania, stravovania, ďalšou formou je platenie výživného. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení, (bývanie, strava, ošatenie, zabezpečovanie lekárskej starostlivosti a pod.), ako aj osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určuje súd.

15. Odvolací súd, vyhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania a dôvody odvolania otca, považuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch o určení výživného pre maloletú a o zročnom výživnom, za vecne správny. Aj podľa názoru odvolacieho súdu určená výška výživného, ktorú otec vo svojom odvolaní ani nespochybnil (jeho odvolacia argumentácia smeruje s odkazom na ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine výlučne k nemožnosti zaviazat' ho k plneniu určenej vyživovacej povinnosti odo dňa podania návrhu, ale až od právoplatnosti rozsudku), zodpovedá tak odôvodneným potrebám maloletej a jej veku, ako aj zisteným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného pre maloleté deti obsiahnutých v § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného do tejto súd prvej inštancie správne premietol aj ďalšie rozhodujúce skutočnosti, predovšetkým výlučný výkon osobnej starostlivosti o maloletú zo strany matky, ako aj vyživovaciu povinnosť otca k ďalšiemu maloletému dieťaťu.

16. Súd prvej inštancie pri zisťovaní príjmov obidvoch rodičov správne vychádzal z nimi predložených potvrdení o ich príjmoch. V prípade matky správne prihliadol okrem jej skutočne dosahovaného príjmu aj na jej schopnosti, možnosti a majetkové pomery v súlade s tzv. zásadou potenciality zárobku, v zmysle ktorej je pre určenie výživného rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosiahnuť, keby

riadne využíval svoje schopnosti a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje preto, že tieto svoje schopnosti dostatočne nevyužíva. Odvolací súd je v tomto smere rovnako ako súd prvej inštancie toho názoru, že matka, ktorá je v produktívnom veku a nemá žiadne závažné zdravotné obmedzenia, svoje možnosti a schopnosti dosahovať príjem náležite nevyužíva, keď vykonáva funkciu konateľky obchodnej spoločnosti Parfumeria s.r.o. bez nároku na odmenu a jej jediný príjem tvorí odmena za prácu vykonávanú na základe dohody o vykonaní práce vo výške cca 70 eur mesačne. Zároveň súd prvej inštancie správne zohľadnil skutočnosť, že matka previedla svoj trojizbový byt na brata bez primeraného protiplnenia (tento jej daroval sumu 100 000 eur na kúpu záhradnej chatky), čím sa vzdala bez dôležitého dôvodu majetkového prosperu.

17. V súvislosti s posúdením výdavkov na maloletú súdom prvej inštancie odvolací súd udáva, že pod odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých jeho potrieb týkajúcich sa stravovania, ošatenia, zabezpečenia hygienických potrieb, zdravotnej starostlivosti, školskej a mimoškolskej činnosti, ako aj mimoriadne výdavky. Výšku nákladov na bežné potreby maloletého dieťaťa je možné vyčíslit len orientačne, s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby (či už denné alebo mimoriadne). Výdavky na zabezpečenie bežných potrieb maloletej, t.j. na nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti, sú nesporné a nie je potrebné ich osobitne preukazovať, keď tieto výdavky sú súdu známe a vychádzajú zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb, a primeranosti ich obvyklej spotreby pre dieťa v určitom veku. Súd prvej inštancie okrem toho správne prihliadol na zhoršený zdravotný stav maloletej vyžadujúci si raz ročne kúpeľnú liečbu a výdavky s tým spojené.

18. Pokiaľ ide o vymedzenie obdobia určenia výživného pre maloletú súdom prvej inštancie od 20.09.2019, t.j. odo dňa podania návrhu na začatie konania otcom, s týmto sa stotožnil aj odvolací súd, keďže daná úprava korešponduje s ustanovením § 77 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine. V tejto súvislosti nemohol prihliadnuť na odvolaciu námietku otca, že na určenie výživného od podania návrhu neboli splnené podmienky pre absenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa zdôrazňujúc, že podľa ust. § 77 ods. 1 tretej vety Zákona o rodine sa preukázanie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa vyžaduje výlučne v prípade určovania výživného pre maloleté dieťa na dobu najviac troch rokov späť odo dňa začatia konania, t.j. odo dňa predchádzajúceho dňu začatia konania, kým v prípade priznania výživného odo dňa začatia konania (resp. od neskoršieho dátumu) nie je potrebné existenciu takýchto dôvodov posudzovať a ani sa nimi zaoberať. V tomto smere nie je relevantná ani otcom zdôrazňovaná skutočnosť, že návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, ktorého súčasťou bol aj návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca na sumu 100 eur mesačne podal on sám bez určenia dátumu, od akého ho požaduje určiť (t.j. určenia výživného už od podania svojho návrhu sa v ňom nedomáhal), pretože v danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa upravené v § 111 a nasl. C.m.p., ktoré možno začať aj bez návrhu, kedy súd nie je podaným návrhom viazaný a tento môže v rámci posudzovaného predmetu konania (ktorým otázka určenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu nepochybne bola) prekročiť (§ 40 C.m.p.).

19. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie určil vyživovaciu povinnosť otca od 20.9.2019 (t.j. od podania návrhu), následne postupoval správne, keď otcovi uložil povinnosť uhradiť zročné výživné, ktoré mu vzniklo do vyhlásenia napadnutého rozhodnutia, t.j. do 30.6.2021, v celkovej výške 1.693 eur. Súd prvej inštancie výšku zročného výživného za obdobie od 20.9.2019 do 30.6.2021 správne ustálil ako rozdiel medzi výživným, ktoré mal otec podľa rozhodnutia uhradiť (za obdobie od 20.9.2019 do konca roka 2019 673 eur, v roku 2020 sumu 2.400 eur, v roku 2021 v sume 1.200 eur) a platieb, ktoré za rovnaké obdobie otec na výživu a iné potreby maloletej uhradil (september až december 2019 sumu 400 eur, v roku 2020 sumu 1200 eur, za rok 2021 do konca júna sumu 800 eur a sumu 140 eur za tanečnú).

20. Na základe uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III. a IV. a závislom výroku VI. o trovách konania podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 C.s.p., § 52 C.m.p.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).